

PROGRAM
WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ BUDOWLANO-ENERGETYCZNYCH
w Ostrowie Wielkopolskim

Rok szkolny 2025/2026

Podstawy prawne programu

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 620, 1019, 1160, 1188 i 1189)
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, 1160).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
15. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
16. Statut Technikum Nr 3 im. E. Malinowskiego w Ostrowie Wielkopolskim.
17. Statut Branżowej Szkoły I Stopnia Nr 3 im. E. Malinowskiego w Ostrowie Wielkopolskim.
18. Statut Zespołu Szkół Budowlano – Energetycznych.
19. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole.
20. K. Kluczyński, Przewodnik po przepisach w sprawach nieletnich zagrożonych demoralizacją i przestępczością, Poznań 2004

I Założenia teoretyczne

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

- szkolny zestaw programów nauczania,
- program wychowawczo – profilaktyczny szkoły.

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzą spójną całość i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej.

Wychowanie, jako cel wszystkich działań to wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Zadania wychowawcze i profilaktyczne realizowane w naszej szkole zostały ujęte w następujących dokumentach wewnątrzszkolnych:

- Statut Technikum Nr 3 im. Ernesta Malinowskiego
- Statut Branżowej Szkoły I Stopnia Nr 3 im. Ernesta Malinowskiego;
- Statut Zespołu Szkół Budowlano – Energetycznych;
- Plan pracy szkoły obowiązujący na rok szkolny, zawierający plany pracy wszystkich podmiotów działających na terenie szkoły;
- Regulamin Rady Pedagogicznej;
- Regulamin Samorządu Uczniowskiego;
- Regulamin Rady Rodziców.

Działalność wychowawcza, profilaktyczna, edukacyjna, informacyjna szkoły obejmuje:

- Uczniów;
- Rodziców/ opiekunów;
- Nauczycieli i wychowawców.

Zadania wychowawcze i profilaktyczne w klasie realizują wszyscy uczący w danej klasie, uwzględniając specyfikę realizowanego przedmiotu, różnorodność form aktywności uczniów, ich potrzeby oraz oczekiwania, zarówno w tradycyjnej formie nauczania, jak i w kształceniu na odległość.

Każdy uczeń Zespołu Szkół Budowlano – Energetycznych jest traktowany jednakowo bez względu na narodowość czy miejsce pochodzenia i podlega procesowi kształcenia i wychowania z dostosowaniem do jego indywidualnych potrzeb i możliwości.

Każdy młody człowiek powinien świadomie uczestniczyć w procesie własnego rozwoju i kształtowania osobowości. Szkoła ma spełniać rolę przewodnika w poszukiwaniu własnej drogi życiowej, wpływać na podnoszenie samoświadomości uczniów, tak by potrafili podejmować samodzielnie decyzje i dokonywać właściwe wybory. W podejmowanych działaniach wychowawczych i profilaktycznych będziemy dążyć do inspirowania młodzieży, a nie narzucania im konkretnych wzorów. Pragniemy, by uczniowie kończący naszą szkołę byli ludźmi wykształconymi, umiejącymi odnaleźć swoje miejsce we współczesnym świecie, przyjmującymi asertywną postawę wobec innych.

Wychowanie patriotyczne, zwyczaje i obyczaje szkolne

Wychowanie patriotyczne w naszej szkole traktowane jest jako wartość o znaczeniu podstawowym, dlatego zadaniem wszystkich nauczycieli jest budzenie w uczniach szacunku dla dobra wspólnego oraz poczucia więzi ze szkołą, środowiskiem lokalnym oraz Ojczyzną.

Rozwojowi obyczajowości szkolnej i kształtowaniu właściwych postaw etycznych i patriotycznych służyć będą następujące uroczystości i akcje, które będą realizowane w warunkach adekwatnych do aktualnej sytuacji w formie tradycyjnej z zachowaniem zasad bezpieczeństwa lub kształcenia na odległość:

- Apele/happeningi tematyczne z okazji: Święta Edukacji Narodowej, Rocznicy odzyskania niepodległości, rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego, Międzynarodowego Dnia Pamięci o ofiarach holocaustu, Dnia Bezpiecznego Internetu, Światowego Dnia Inwalidów i Ludzi Niepełnosprawnych, Dnia Ziemi, Dnia Praw Zwierząt;
- Demokratyczne wybory do Samorządu Uczniowskiego;
- Składanie życzeń z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy oraz propagowanie tradycji z nimi związanych: spotkania opłatkowe klas, spotkanie opłatkowe dla pracowników szkoły, dekoracja szkoły na czas świąt, wystawienie spektaklu Bożonarodzeniowego przez młodzież naszej szkoły oraz innych przedstawień okolicznościowych;
- Uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego oraz pożegnania absolwentów;
- okolicznościowe gazetki ściennie, gazetki szkolne.

Ponadto w tradycji szkoły jest:

- a) „dni z akcentem” – comiesięczne happeningi mające zmobilizować uczniów do przygotowania elementu stroju zgodnie z tematyką wydarzenia;
- b) „szczęśliwy numer” - wylosowany numer odpowiadający nazwisku ucznia w dzienniku lekcyjnym oznacza, że nie jest pytany danego dnia;

- c) dzień otwartych drzwi – spotkanie w szkole z młodzieżą ostatnich klas szkoły podstawowej;
- d) kształtowanie umiejętności współżycia z przyrodą poprzez:
 - edukację ekologiczną (np. "Sprzątanie Świata", „Dzień Ziemi”, konkursy ekologiczne);
 - rajdy piesze i rowerowe;
 - biwaki;
 - wycieczki krajoznawczo-turystyczne;
- e) podtrzymywanie kultury i tradycji regionalnej poprzez poznawanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu.

Wartości

Na czele hierarchii wartości wyznawanych w Naszej Szkole stoi człowiek, bez względu na jego pochodzenie, orientację, poglądy czy jakiegokolwiek cechy stanowiące o jego indywidualności. Człowiek jest wartością nadrzędną, a wszyscy uczniowie są sobie równi. Znajomość i życie według wartości fundamentalnych, zgodnych z prawami dziecka i prawami człowieka uwalniają od wielu konfliktów wewnętrznych, konstruktywnie wpływają na podejmowanie decyzji i rozwiązywanie problemów.

Cele i zadania

Podstawowym celem wszelkich działań edukacyjnych (z zakresu nauczania, kształcenia, wychowania i profilaktyki) podejmowanych w naszej szkole jest wszechstronny rozwój ucznia.

Głównym zadaniem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Zespołu Szkół Budowlano – Energetycznych jest określenie skutecznych działań zmierzających do wzmacniania u uczniów postaw pożądanych społecznie i akceptowanych powszechnie oraz nauka ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych. Profilaktyka musi wspierać wychowanie i nie może być od niego oddzielona, ponieważ polega ona na redukcji bądź minimalizowaniu czynników ryzyka oraz wzmacnianiu czynników chroniących młodzież przed zagrożeniami.

Treści programu będą realizowane podczas:

- zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego;
- lekcji w ramach godzin z wychowawcą;
- zajęć specjalistycznych;

- zajęć edukacji zdrowotnej;
- przerw międzylekcyjnych;
- działalności Samorządu Uczniowskiego i innych organizacji szkolnych;
- wycieczek przedmiotowych i turystycznych;
- reprezentowania szkoły na terenie miasta, regionu i kraju;
- udziału w pracach na rzecz środowiska;
- działalności wolontarystycznej.

Metody pracy:

- Wykłady interaktywne;
- Warsztaty;
- Treningi umiejętności interpersonalnych;
- Projekty;
- Debaty;
- Szkolenia;
- Spektakle teatralne;
- Gry i zabawy psychologiczne;
- Inne uwzględniające metody aktywizujące.

Metody pracy muszą być adekwatne do aktualnej sytuacji epidemiologicznej i uwzględniać zasady bezpieczeństwa w formie nauki stacjonarnej bądź dostosowane do formy zdalnej nauczania.

Przewidywane efekty podjętych działań

W wyniku realizacji Programu wychowawczo – profilaktycznego

- uczeń
 - osiąga dojrzałą osobowość psychospołeczną,
 - uzyskuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną,
 - uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić,
 - wywiązuje się z obowiązków szkolnych,
 - identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym
 - dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia,
- nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki i wychowania,
- rodzice ugruntowują swoje kompetencje wychowawcze oraz chętnie uczestniczą w życiu szkoły.

Realizatorzy działań wychowawczo – profilaktycznych

1. Dyrektor/ wicedyrektor szkoły, jako realizator działań wychowawczo - profilaktycznych:
 - a. dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych,
 - b. monitoruje pracę wychowawców klas i pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, i psychologa i innych specjalistów,
 - c. wyznacza odpowiedzialnych za realizację:
 - Pedagog szkolny podejmuje działania profilaktyczne i wychowawcze wynikające z Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w stosunku do uczniów i rodziców we współpracy z pedagogiem specjalnym, psychologiem oraz innymi specjalistami i nauczycielami,
 - Nauczyciel, wychowawca:
 - doskonalili swoje kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
 - doskonalili kwalifikacje w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniem/ wychowankiem, warsztatowej pracy z grupą,
 - realizuje zadania we współpracy z rodzicami,
 - dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie,
 - stwarza sprzyjające warunki wspomagające prawidłowy rozwój ucznia;
 - organizuje i koordynuje działania związane z udzielaniem wychowankom pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
 - rzetelnie przygotowuje ucznia do życia na wielu płaszczyznach np.: w szkole, rodzinie, społeczeństwie, zakładzie pracy;
 - jest wzorem konstruktywnych zachowań.
 - Rodzic:
 - aktywnie współpracuje ze szkołą,
 - wzmacnia swoje kompetencje wychowawcze,

- korzysta z pomocy i wsparcia ze strony specjalistów zatrudnionych w szkole,
- bierze udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego Programu wychowawczo - profilaktycznego.
- Pracownik administracji i obsługi szkoły:
 - dba o bezpieczeństwo ucznia w szkole.

W zakresie realizacji działań wychowawczo – profilaktycznych szkoła współpracuje z:

- jednostkami samorządu terytorialnego,
- Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi,
- Placówkami doskonalenia nauczycieli,
- Podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną,
- Sądem i kuratorami sądowymi,
- Komendą Powiatową Policji,
- Aresztem Śledczym,
- Lokalnymi ośrodkami pomocy społecznej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- Powiatowym Urzędem Pracy,
- Cechem Rzemiosł Różnych,
- Szkołami podstawowymi,
- Lokalnymi kinami,
- Zarządem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża,
- Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego,
- Klubem Nauczyciela,
- zakładami pracy,
- podmiotami realizującymi podstawową opiekę lekarską, opiekę psychiatryczną,
- oraz w zależności od potrzeb z innymi instytucjami.

W ramach programu podejmowane są:

- działania wychowawcze,
- działania informacyjne,
- działania edukacyjne,
- działania profilaktyczne,
- działania integracyjne,
- działania wdrażające określone umiejętności,
- działania interwencyjne.

Program zawiera procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych z niewłaściwymi zachowaniami młodzieży przy współpracy szkoły z policją.

Program jest otwarty i ulega modyfikacji zgodnie z potrzebami szkoły. Obejmuje on treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin z wychowawcą w technikum i szkole branżowej. Dokument umożliwia wykorzystanie innych programów profilaktycznych.

II Diagnoza potrzeb szkoły

Szybko zachodzące zmiany we współczesnym świecie sprawiają, że młody człowiek coraz częściej doświadcza braku podmiotowości oraz braku poczucia sprawczości we własnym życiu. Funkcjonowanie w opisywanym świecie wiąże się w przypadku dzieci i młodzieży z koniecznością szukania sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorców do naśladowania, które często młode pokolenie znajduje w wymagowanej rzeczywistości kreowanej głównie przez wszechobecne mass media. Program powstał w oparciu o diagnozę dotyczącą zagrożeń negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak:

1. Powszechne stosowanie wulgaryzmów/ brak kultury słowa.
2. Zagrożenie niepowodzeniem szkolnym, wagary, brak motywacji do nauki.
3. Palenie papierosów, używanie środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
4. Problem wyśmiewania, obrażania, wykluczenia z grupy rówieśniczej.
5. Konflikty między uczniami, agresja.
6. Cyberprzemoc.
7. Problemy emocjonalne, stres.

Celem oddziaływań wychowawczych jest wzmocnienie jednostki oraz budowanie jej odporności psychicznej, w celu ułatwienia jej radzenia sobie z wyzwaniami codziennego życia. Odporność ta kształtowana jest poprzez rozwijanie kompetencji i najważniejszych umiejętności życiowych młodego człowieka. W związku z tym działania szkoły należy ukierunkować na wspieranie czynników chroniących – zarówno poprzez rozwijanie zasobów wewnętrznych, jak zewnętrznych, co wzmocni odporność uczniów na działanie czynników ryzyka.

Czynniki chroniące:

- pozytywne relacje w zespołach klasowych,
- dziennik elektroniczny, jako źródło wymiany informacji,
- pomoc i życzliwość ze strony rówieśników,
- zaangażowanie w życie klasy i szkoły,
- pewność siebie,
- potrzeba rozwijania zainteresowań i hobby,
- przyjazna, spokojna atmosfera szkoły,
- preferowanie takich cech, jak kultura osobista, ambicja, zaradność, życzliwość,
- gotowość do niesienia pomocy innym,
- motywacja do osiągnięć,
- aktywnie działający Samorząd Uczniowski,
- nauczyciele szanujący indywidualizm i potrzeby uczniów
- dodatkowa pomoc i wsparcie nauczycieli,
- monitoring (kamery w szkole),
- dyscyplina na zajęciach szkolnych,
- stała współpraca z rodzicami,
- akcje promujące zdrowy styl życia,
- opieka psychologiczno – pedagogiczna,
- działania na rzecz pomocy innym, wolontariat,
- pozytywne spostrzeżenie przez rodziców i uczniów pracy szkoły,
- wsparcie ze strony rodziców,
- oferta zajęć pozalekcyjnych,
- docenianie wartości rodzinnych przez uczniów,

- akcje profilaktyczne.

Czynniki ryzyka wskazane przez ankietowane grupy to:

- zjawisko nikotynizmu,
- sporadyczne konflikty pomiędzy uczniami,
- brak kultury słowa w relacjach rówieśniczych,
- trudności i niepowodzenia w nauce,
- zagrożenie uzależnieniami behawioralnymi,
- niska frekwencja,
- pozyskiwanie wiedzy o substancjach uzależniających z mało wiarygodnych źródeł,
- postawa tolerancji wobec substancji odurzających i ich rozpowszechnianiu,
- zaburzenia emocjonalne,
- problem wyśmiewania,
- zagrożenie cyberprzemocą,
- nieumiejętność radzenia sobie ze stresem,
- trudności w nawiązywaniu relacji,
- nieumiejętność wyznaczania i osiągania celów,
- nieumiejętność organizacji czasu wolnego,
- narażenie na kontakt z substancjami psychoaktywnymi,
- trudna sytuacja rodzinna.

III Organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole

Pomoc psychologiczno – pedagogiczna realizowana w szkole dla uczniów jest nieodpłatna i ma charakter dobrowolny.

Instrukcja udzielania pomocy psychologiczno –pedagogicznej uczniom

1. Gdy nauczyciel stwierdzi, że uczeń wymaga objęcia pomocą psychologiczno – pedagogiczną ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe lub edukacyjne bądź możliwości psychofizyczne (w szczególności: niepełnosprawność, niedostosowanie społeczne, zagrożenie niedostosowaniem społecznym, zaburzenia zachowania lub emocji, szczególne uzdolnienia, specyficzne trudności w uczeniu się,

deficyty kompetencji i zaburzeń sprawności językowych, choroba przewlekła, sytuacja kryzysowa lub traumatyczna, niepowodzenia edukacyjne, zaniedbania środowiskowe związane z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposób spędzania czasu wolnego i kontakty środowiskowe, trudności adaptacyjne związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą) niezwłocznie rozpoczyna udzielanie tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informuje o tym wychowawcę klasy. Informacja jest przechowywana w teczce wychowawcy.

2. Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej może być także zainicjowane przez ucznia, rodziców ucznia, dyrektora szkoły, nauczyciela, wychowawcę grupy wychowawczej lub specjalistów, prowadzących zajęcia z uczniem, pielęgniarkę szkolną, poradnię, pracownika socjalnego, asystenta rodziny, kuratora sądowego, organizację pozarządową, inną instytucję lub podmiot działający na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
3. Wychowawca informuje innych nauczycieli, specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem – jeżeli stwierdzi taką potrzebę.
4. Jeżeli wychowawca stwierdzi, że konieczne jest objęcie ucznia pomocą w wymienionych w rozporządzeniu formach tj.:
 - klasą terapeutyczną,
 - zajęciami rozwijającymi uzdolnienia,
 - zajęciami rozwijającymi umiejętności uczenia się,
 - zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi,
 - zajęciami specjalistycznymi: korekcyjno-kompensacyjnymi, logopedycznymi, rozwijającymi kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innymi zajęciami o charakterze terapeutycznym;
 - zajęciami związanymi z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
 - zindywidualizowanej ścieżki kształcenia,
 - poradami i konsultacjami.

planuje on i koordynuje udzielanie uczniowi pomocy w tym ustala formy udzielania pomocy, okres ich udzielania i wymiar godzin.

5. Ostateczny wymiar godzin, w jakim poszczególne formy będą realizowane ustala dyrektor szkoły,

6. Wychowawca planując udzielanie uczniowi pomocy współpracuje z rodzicami ucznia, pełnoletnim uczniem oraz w zależności od potrzeb innymi nauczycielami, specjalistami, poradnią innymi (dyrektorem szkoły, pielęgniarką, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, kuratorem sądowym, organizacją pozarządową, inną instytucją lub podmiotem działającym na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży).
7. Dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dyrektor szkoły powołuje zespół do udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
8. Zespół opracowuje indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny (IPET), w którym umieszcza planowane formy udzielania uczniowi pomocy, wymiar godzin oraz okres ich udzielania oraz wnioski do dalszej pracy wynikające z dokumentacji prowadzonej przez nauczycieli/ specjalistów pracujących z uczniem.
9. O potrzebie objęcia ucznia pomocą informuje się rodziców ucznia bądź pełnoletniego ucznia.
10. Zadania z zakresu planowania i koordynowania udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej realizowane są w ścisłej współpracy z pedagogiem szkolnym.
11. Kształcenie specjalne dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego organizowane jest w ścisłej współpracy z pedagogiem specjalnym.
12. O ustalonych dla ucznia formach, okresie ich realizowania oraz wymiarze godzin informuje niezwłocznie pisemnie rodziców/ pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły.

Pomocy psychologiczno – pedagogicznej udziela się w szkole także rodzicom i nauczycielom.

IV Kształcenie na odległość

W przypadku kształcenia na odległość:

- działania wychowawcze,
- działania informacyjne,
- działania edukacyjne,
- działania profilaktyczne,

- działania integracyjne,
- działania wdrażające określone umiejętności,
- działania interwencyjne.

są realizowane za pośrednictwem dziennika Librus, aplikacji Classroom, aplikacji Google Meet, komunikatorów i grup na portalach społecznościowych, szkolnego Facebook'a oraz strony www szkoły.

Realizatorami powyższych działań jest:

- dyrektor,
- pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści
- wychowawca,
- nauczyciel.

W szczególności:

1. Pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog:

- ustala formy i czas kontaktu z rodzicami,
- świadczy pomoc psychologiczno-pedagogiczną w trakcie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności:

- otacza opieką uczniów i rodziców, u których stwierdzono nasilenie występowania reakcji stresowych, lękowych w związku z epidemią;
- prowadzi działania interwencyjne w sytuacji kryzysowej,

- wspomaganie nauczycieli w diagnozowaniu możliwości psychofizycznych uczniów,

- współpracuje z instytucjami w celu rozwiązania problemów młodzieży.

2. Wychowawca:

- wspiera wychowanków w odnalezieniu się w trudnej sytuacji, reaguje na bieżące potrzeby uczniów oraz dotyczące kształcenia na odległość;

- określa sposób komunikowania z uczniami oraz rodzicami i pozostaje z nimi w kontakcie,

- monitoruje aktywność/ logowanie uczniów na poszczególnych przedmiotach na podstawie informacji od uczących;

- w przypadku zgłoszenia od uczącego braku aktywności ucznia na 2 następujących po sobie zajęciach kontaktuje się z uczniem i rodzicem.

W sytuacji braku kontaktu informuje odpowiedniego pedagoga.

3. Nauczyciel:

- wspiera uczniów;

- ustala z uczniami sposób potwierdzania obecności na zajęciach

- monitoruje umiejętności uczniów w kwestii obsługi komputera i wykorzystywanych programów;
- informuje wychowawcę o braku aktywności ucznia w przypadku 2 następujących po sobie nieobecności na zajęciach;

4. Uczeń:

- systematycznie bierze udział w zajęciach,
- potwierdza swoją obecność na zajęciach w sposób ustalony przez prowadzącego zajęcia;
- korzysta z form pomocy zaproponowanych przez szkołę;

5. Rodzic:

- mobilizuje córkę/ syna do systematycznej pracy.

V Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny

Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny bazuje na wytworzonych relacjach pomiędzy nauczycielami, specjalistami pracującymi w szkole, a rodzicami uczniów.

Jedynie odpowiednia współpraca, partnerskie działanie jest w stanie przynieść założone wcześniej działania wychowawcze. Z tego powodu tak niezmiernie ważne jest kładzenie dużego nacisku na relacje, wzajemne zrozumienie oraz zaufanie.

Cele:

- Zapoznanie się z oczekiwaniami rodziców oraz nauczycieli oraz działania odpowiadające potrzebom rodziców.
- Tworzenie przestrzeni do współpracy z rodzicami rozumiane jako współdecydowanie oraz współodpowiedzialność za to, co się dzieje w szkole.
- Zaangażowanie rodziców, wychodzenie z inicjatywami na nowe działania mającymi na celu edukację i wychowanie ich dzieci.

VI Działania interwencyjne

Na terenie szkoły obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych; posiadania, sprzedawania i używania alkoholu i środków odurzających. Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie lekcji

i zajęć pozalekcyjnych odbywających się w budynku szkoły i na terenie do niej należącym, a także w trakcie imprez sportowych, wycieczek itp. W szkole prowadzone będą zajęcia, w czasie których uczniowie i nauczyciele zapoznają się z ryzykiem używania środków uzależniających.

Uczniowie, którzy eksperymentują ze środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie w inny sposób narusza postanowienia zawarte w Statucie Szkoły, muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w Statucie Szkoły. Uczniowie i rodzice, którzy zwrócą się z problemem mogą liczyć na wsparcie i fachową pomoc, a w miarę konieczności pokierowanie do specjalistycznej placówki.

W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja zorientowana na pomoc uczniowi i rodzinie.

Decyzje o podjęciu stosownych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły.

VII Zakres współpracy szkoły z policją

Polega na:

- stałej współpracy i wymianie doświadczeń dyrektora szkoły, pedagogów w zakresie profilaktyki zagrożeń,
- spotkaniach dyrektora, pedagogów i nauczycieli ze specjalistami ds. nieletnich i patologii,
- spotkaniach tematycznych młodzieży szkolnej z udziałem policjantów dotyczących działalności i doświadczeń policji w związku stosowaniem środków psychoaktywnych przez młodzież,
- udzielaniu przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wzajemnej wymianie informacji o zagrożeniach i zdarzeniach występujących na terenie szkoły oraz dotyczących uczniów naszej szkoły,
- organizowaniu szkoleń.

VIII Ewaluacja programu

Ewaluacja programu odbywa się adekwatnie do zaistniałych potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w roku. Opiera się ona na diagnozie potrzeb uwzględniającej badania ankietowe, obserwację zachowań, rozmowy z uczniami, rodzicami,

pracownikami szkoły oraz analizę dokumentów (plan pracy wychowawcy, raporty z pracy wychowawcy, dzienniki).

Ewaluacją są objęci wszyscy członkowie społeczności szkolnej tj. uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz pracownicy niepedagogiczni.

IX Szczegółowy plan realizacji działań szkolnej profilaktyki

Szczegółowe cele do pracy wynikają z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego.

OBSZAR – WSZECHSTRONNY ROZWÓJ		
Cel główny: wszechstronny rozwój ucznia		
Cele szczegółowe	Zadania	Odpowiedzialni
Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym	<ul style="list-style-type: none"> - ciągła obserwacja ucznia i bieżące dostosowywanie stosowanych metod i form pracy oraz wymagań do możliwości ucznia - testy diagnostyczne w klasach I z języka polskiego, języków obcych i matematyki - dostosowanie planów dydaktycznych do wyników diagnozy - współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną 	Wszyscy nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog
Rozwój kompetencji społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie tematyki godzin z wychowawcą - rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w ramach lekcji wychowawczych, - promowanie mediacji, jako metody rozwiązywania konfliktów - propagowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów za pomocą mediacji poprzez działalność Koła Mediacji i wykwalifikowanie mediatorów rówieśniczych - ćwiczenie umiejętności radzenia sobie z krytyką 	Wychowawcy, opiekun koła, mediator
Udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej	<ul style="list-style-type: none"> - bieżąca praca z uczniem - aktualizacja dokumentacji uczniów - udzielana pomoc w formie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, rozmowy z pedagogiem - indywidualne konsultacje z pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem - współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną - współpraca z rodzicami - współpraca nauczycieli z pedagogami i psychologiem 	Wszyscy nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog

Pomoc uczniom z orzeczeniami do kształcenia specjalnego	<ul style="list-style-type: none"> - praca zespołów ds. kształcenia specjalnego - pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana uczniom, - zajęcia rewalidacyjne - aktualizacja dokumentów, IPETów - współpraca z rodzicami 	Pedagog specjalny, pedagog szkolny, psycholog, nauczyciele współorganizujący proces kształcenia
Praca z uczniem zdolnym	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualizacja pracy - przygotowanie do konkursów 	Wszyscy nauczyciele, pedagog specjalny
Wspieranie uczniów z doświadczaniem migracyjnym	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualizacja pracy - opieka psychologiczno – pedagogiczna 	Wszyscy nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog

OBSZAR – KULTURA

Cel: kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę

Cele szczegółowe	Zadania	Odpowiedzialni
Rozwijanie postawy patriotycznej i budowanie poczucia tożsamości narodowej i regionalnej	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie apelu w związku z rocznicą odzyskania niepodległości (klasa B3B pod opieką wychowawcy) - organizacja szkolnych obchodów rocznicy odzyskania niepodległości - przygotowanie apelu w związku z rocznicą powstania wielkopolskiego (klasa T3 pod opieką wychowawcy) - wystawy tematyczne związane z bohaterami narodowymi i wydarzeniami historycznymi - pielęgnowanie i tworzenie tradycji Szkoły - zorganizowanie Dnia Patrona Szkoły - wyjścia klas do ostrowskich nekropolii przy okazji Dnia Wszystkich Świętych - wyjścia klas do Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego - oglądanie i omawianie z młodzieżą filmów historycznych 	Wychowawcy, nauczyciele historii, języka polskiego
Wychowywanie przez sztukę	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie imprez zgodnie z harmonogramem uroczystości szkolnych: Święto Edukacji Narodowej, Jasełka Bożonarodzeniowe, pożegnanie klas piątych technikum, podżeganie klas trzecich szkoły branżowej, uroczystość z okazji Dnia Patrona Szkoły - kształtowanie wrażliwości kulturalnej, estetycznej, patriotycznej i społecznej poprzez wyjścia do kina, teatru, muzeum 	Zespół do przygotowywanie uroczystości szkolnych, wychowawcy klas
Dbanie o kulturę języka i piękno mowy ojczystej	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje z zakresu poprawności językowej na zajęciach języka polskiego -realizowanie tematyki godzin z wychowawcą - dbałość o kulturę języka, etykę słowa wśród uczniów 	Nauczyciele języka polskiego Wychowawcy Wszyscy nauczyciele
Wspieranie ucznia w rozwijaniu talentów i zainteresowań	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie autorskiej twórczości artystycznej – poezja, muzyka, wytwory plastyczne, - zachęcanie do udziału w konkursach 	Pedagog specjalny, wychowawcy, poszczególni nauczyciele
Rozwijanie kultury osobistej, wyrabianie	<ul style="list-style-type: none"> - dbałość o estetyczny wystrój klas lekcyjnych - dyskusje na języku polskim, historii, godzinach wychowawczych na temat wzorców osobowych 	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy

wrażliwości wobec innych ludzi i środowiska	<ul style="list-style-type: none"> - poinformowanie rodziców o konsekwencjach karnych dla uczniów w sytuacji palenia papierosów, spożywania alkoholu lub narkotyków, łamania zasad panujących w szkole - pedagogizacja rodziców dotycząca konieczności współpracy z nauczycielami w zakresie wychowywania i podnoszenia poziomu kultury osobistej uczniów - lekcje wychowawcze dotyczące kultury w komunikacji (zwyczajowe mówienie „Dzień dobry”) 	
OBSZAR – RELACJE		
Cel: kształtowanie postawy szacunku i wrażliwości na innych		
Cele szczegółowe	Zadania	Odpowiedzialni
Budowanie właściwych relacji	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia integracyjne w klasach I - zajęcia reintegracyjne w klasach starszych - ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania - realizacja tematyki godzin z wychowawcą - wyjścia i wycieczki integracyjne 	Wychowawcy, pedagog, psycholog
Kształtowanie postaw prospołecznych	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo młodzieży w akcjach charytatywnych w ramach działalności Wolontariatu - zbiórka karmy dla schroniska - przygotowanie apelu w związku z Dniem Praw Zwierząt (klasa G3 pod opieką wychowawcy) - udział chętnych uczniów w działaniach Fundacji „Zwolnieni z teorii” - tworzenie projektów społecznych 	Nauczyciele, wychowawcy
Rozwijanie samorządności uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie młodzieży do działalności w ramach Samorządu Uczniowskiego, - udział w pracach Samorządu Uczniowskiego, klasowego 	Opiekunki SU, wychowawcy
Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów ze Statutem odpowiednio Szkoły Branżowej lub Technikum; WSO, Programem wychowawczo – profilaktycznym - egzekwowanie przestrzegania szkolnych przepisów 	Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły
Rozwijanie tolerancji wobec odmienności	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie apelu w związku ze Światowy Dzień Inwalidów i Ludzi Niepełnosprawnych (klasa ET3 pod opieką wychowawcy) - realizowanie tematyki godzin wychowawczych - reagowanie na przejawy nietolerancji - udział w Ostrowskich Dniach Świadomości Autyzmu, - udział w Ostrowskim Marszu Świadomości Autyzmu - obchody Światowego Dnia Zespołu Downa (upowszechnienie wiedzy) 	Wychowawcy, poszczególni nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog

Wzmocnienie wychowawczej roli rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza – poznanie opinii rodziców nt. oczekiwanego wsparcia przez szkołę. Działania adekwatne do zapotrzebowania rodziców danego zespołu klasowego - informowanie o obecnej jakości nawiązanej współpracy na linii rodzice-nauczyciele oraz możliwości udziału w życiu szkoły - umożliwienie rodzicom podejmowania inicjatyw, angażowania się w życie placówki oraz dzielenia pomysłami z odpowiednimi nauczycielami bądź wychowawcami klas - pełnienie funkcji informacyjnej w sytuacjach kryzysowych - wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych - udzielenie wsparcia rodzinom potrzebującym - rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez udostępnienie materiałów drogą elektroniczną. 	Wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog
---------------------------------------	---	---

OBSZAR – ZDROWIE

Cel: kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.

Cele szczegółowe	Zadania	Odpowiedzialni
Promowanie zdrowego życia bez uzależnień (w tym uzależnień behawioralnych)	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie programu „ARS – jak dbać o miłość” w wybranych klasach - realizowanie programu edukacyjno – profilaktycznego „Smashed” - realizowanie tematyki godzin z wychowawcą. - zajęcia z psychologiem - promowanie życia bez uzależnień w mediach społecznościowych 	Pedagog, wychowawcy, psycholog
Rozpoznawanie zagrożeń cywilizacyjnych i kształtowanie postaw proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze dotyczące zagrożeń cywilizacyjnych - udział w akcji sprzątanie świata - przygotowanie apelu w związku z Dniem Ziemi (klasa A3 pod opieką wychowawcy) 	Wychowawcy
Kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie psychiczne	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie „Peer Support- wsparcie rówieśnicze w zakresie zdrowia psychicznego młodzieży”, prowadzonego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 w Partnerstwie z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Fundacją „Instytut Edukacji Pozytywnej”. Czas trwania projektu od września 2025 r. do 30 listopada 2028 r. - budowanie właściwego wizerunku własnej osoby - obchody Dnia Walki z Depresją - (upowszechnienie wiedzy na temat depresji i zachęcenie do podejmowania leczenia) - obchody Dnia Zdrowia Psychicznego - (upowszechnienie wiedzy dot. dbania o zdrowie psychiczne) - omawianie na bieżąco trudnych emocjonalnie sytuacji 	Koordynatorzy projektu, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy

	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z technikami radzenia sobie ze stresem, technikami relaksacyjnymi - udostępnianie informacji dotyczących udzielania pomocy, telefony zaufania, infolinia dla ofiar przemocy 	
Propagowanie zdrowego odżywiania	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja zagadnienia przez nauczycieli edukacji zdrowotnej, wychowania fizycznego, biologii - promowanie zdrowego stylu życia w mediach społecznościowych 	Nauczyciele, wychowawcy
Propagowanie aktywności fizycznej jako metody spędzania wolnego czasu	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do aktywności fizycznej w czasie wolnym, - realizowanie tematyki godzin z wychowawcą - promowanie życia bez uzależnień w mediach społecznościowych 	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy
Profilaktyka zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - „Wybierz życie – pierwszy krok” klasy I - profilaktyka czerniaka „Znamię! Znam je?” dla uczniów I klas - działania promujące profilaktykę raka piersi i WZW, - „Podstępne WZW” (wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C) dla wszystkich uczniów klas ponadpodstawowych - profilaktyka AIDS – warsztaty z przedstawicielkami Sanepidu 	Pedagog szkolny, pedagog specjalny, pielęgniarka szkolna, nauczyciel biologii, Samorząd Uczniowski
Rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy wśród uczniów, - szkolenie dla nauczycieli z obsługi defibrylatora, 	Wychowawcy Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa

OBSZAR – BEZPIECZEŃSTWO

Cel : budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole i poza nią. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.

Cele szczegółowe	Zadania	Odpowiedzialni
Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni	<ul style="list-style-type: none"> - apel w związku z Dniem Bezpiecznego Internetu przygotowany przez klasę B3a pod opieką wychowawcy - przypominanie o zasadach bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni - realizowanie tematyki godzin z wychowawcą 	Wychowawca klasy Nauczyciele informatyki
Znajomość praw dziecka	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość Standardów ochrony małoletnich w ZSBE - 20 listopada obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka - konkurs na klasowy plakat z opracowanym jednym prawem (wystawa na sztalugach) 	Pedagog szkolny, wychowawcy
Wzmacnianie bezpieczeństwa uczniów w szkole	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie zachowań uczniów przez dyżurujących nauczycieli podczas przerw - reagowanie na próby wyjścia poza teren szkoły - monitorowanie zachowań uczniów przez wychowawców podczas uroczystości szkolnych - monitoring wizyjny 	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog

	- nagradzanie uczniów ze 100% frekwencją w miesiącu	
Znajomość procedur szkolnych w związku z sytuacją alarmu przeciwpożarowego. Znajomość regulaminów użytkowania pracowni komputerowych	- przedstawienie przez wychowawców na lekcjach procedur szkolnych - przeprowadzenie próbnych alarmów - zapoznanie z regulaminami pracowni	wychowawcy nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa nauczyciele
Uświadamianie uczniom konsekwencji stosowania używek i substancji psychoaktywnych w aspekcie zagrożenia zdrowia i życia	- prelekcje na godzinach wychowawczych również z udziałem pielęgniarki - spotkania z przedstawicielami Policji - prelekcje na lekcjach wychowania fizycznego	Pedagog, pedagog specjalny, psycholog
Oswojenie z bronią palną	- zajęcia ze strzelectwa	Dyrekcja szkoły

X Systemy reagowania kryzysowego szkoły w konkretnych sytuacjach problemowych

1) Procedura reagowania w sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji (np. kryzys emocjonalny)

1. Zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa.
2. Zagwarantowanie uczniowi wsparcia pedagoga szkolnego/ pedagoga specjalnego/ psychologa, w razie konieczności wsparcie pielęgniarki szkolnej.
3. Poinformowanie o sytuacji wychowawcy.
4. Pedagog szkolny/ pedagog specjalny/ psycholog opiekujący się uczniem we współpracy z wychowawcą, ewentualnie pielęgniarką; wspólnie podejmują decyzję dotyczącą pozostania ucznia w szkole lub zwolnienia ze szkoły i oddania pod opiekę rodziców.
5. W uzasadnionych sytuacjach poinformowanie dyrektora szkoły o konieczności wezwania pogotowia ratunkowego czy też policji.

2) Procedura korzystania z telefonów komórkowych w szkole

1. Obowiązuje całkowity zakaz używania komórki przez ucznia na lekcji, z wyłączeniem przypadków opisanych poniżej.
2. Uczeń ma obowiązek wyłączyć komórkę podczas zajęć szkolnych.

3. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (telefon, SMS itp.), ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją i uzyskać pozwolenie na niewyłączenie telefonu.
4. Uczeń ma możliwość używania komórki jako kalkulatora, jeśli pozwoli na to nauczyciel prowadzący lekcje.
5. Nie wolno ładować telefonów komórkowych na terenie szkoły.
6. Zakaz używania komórki na zajęciach szkolnych obowiązuje także nauczyciela prowadzącego zajęcia.
7. Każdy nauczyciel ma obowiązek ustalić z uczniami zasady korzystania z telefonów komórkowych na lekcji, które nie są sprzeczne z niniejszą procedurą.

3) Procedura postępowania w przypadku złamania zakazu korzystania z telefonów komórkowych w szkole

1. W przypadku nieprzestrzegania przez ucznia zakazu, nauczyciel informuje o tym fakcie wychowawcę klasy.
2. Wychowawca, w przypadku informacji od kilku nauczycieli o lekceważeniu zakazu przez danego ucznia, kontaktuje się z rodzicami ucznia. Wspólnie – nauczyciel, rodzic, uczeń - zostają wypracowane indywidualne zasady postępowania.
3. Każdorazowe złamanie zakazu używania telefonu komórkowego na lekcji jest przez nauczyciela odnotowywane w dzienniku lekcyjnym.
4. Nieprzestrzeganie zakazu skutkuje obniżoną oceną z zachowania.

4) Procedura postępowania wobec ucznia łamiącego zakaz palenia papierosów na terenie szkoły

1. Uczeń, który został ujawniony na złamaniu zakazu palenia papierosów jest zobowiązany do zgaszenia papierosa oraz uporządkowania miejsca, w którym palił.
2. Uczeń jest zobligowany do podania swoich danych nauczycielowi, bądź pracownikowi szkoły, będącemu świadkiem złamania zakazu.

3. Nauczyciel/ pracownik szkoły przekazuje informację o uczniu wychowawcy klasy.
4. Wychowawca odnotowuje uwagę w dzienniku lekcyjnym o złamaniu przez ucznia zakazu oraz przeprowadza z nim rozmowę profilaktyczną.
5. Jeżeli uczeń ponownie złamie zakaz palenia na terenie szkoły i terenie przyległym do szkoły, mają zastosowanie punkty 1- 4, a następnie wychowawca informuje o zaistniałym fakcie pedagoga szkolnego.
6. Pedagog szkolny wchodzi w kontakt z rodzicami ucznia i uczniem i wspólnie rozwiązują problem.

5) Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy Policja zamierza dokonać zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole

1. Policjant ma obowiązek poinformowania dyrektora szkoły o przyczynie zatrzymania ucznia, po okazaniu legitymacji służbowej.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji policjanta, celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Za pośrednictwem pedagoga szkolnego uczeń zostaje sprowadzony do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach wizyty w szkole oraz o czynnościach, jakie w związku z zaistniałą sytuacją zostaną wykonane.
4. Policja ma obowiązek poinformowania rodziców lub opiekunów prawnych nieletniego o wykonywanych czynnościach oraz zobowiązuje ich do przybycia na miejsce, w którym odbędzie się przesłuchanie - szkoła, komisariat lub komenda policji.
5. W razie niemożności uczestniczenia rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza pedagoga szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela do uczestniczenia w czynnościach, które prowadzone są w szkole lub w jednostce policji, a rodziców informuje telefonicznie o podjętych przez policję działaniach. W przypadku braku kontaktu telefonicznego z rodzicami dyrektor sporządza informację pisemną i przesyła ją do miejsca zamieszkania rodziców.

6. Po zakończeniu czynności policja przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunom prawnym, a w przypadku, gdy w czynnościach uczestniczył pedagog szkolny lub inny pracownik szkoły po ich zakończeniu policja ma obowiązek dostarczenia nieletniego i osoby uczestniczącej w czynnościach do szkoły lub miejsca zamieszkania.
7. Jeżeli zostaną stwierdzone przesłanki do zatrzymania nieletniego w Policynnej Izbie Dziecka policja musi o tym fakcie poinformować rodziców, pedagoga szkolnego.

6) Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o uczniu, który nie ukończył 18 lat i używa alkohol lub inne środki, w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. Przekazanie uzyskanej informacji wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Rozpoznanie okoliczności zdarzenia i wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji – wychowawca i pedagog szkolny.
4. Wezwanie przez wychowawcę lub pedagoga szkolnego do szkoły rodziców ucznia i przekazanie im uzyskanej informacji.
5. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami i uczniem w ich obecności.
6. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązanie ucznia do zmiany zachowania i zaniechania negatywnego postępowania, zaś rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
7. Zaproponowanie rodzicom profesjonalnej pomocy – wskazanie specjalistycznej placówki.
8. W razie odmowy współpracy rodziców i braku zmiany zachowania ucznia dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję tj. specjalistę ds. nieletnich.
9. Jeżeli dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem) nie przyniosą oczekiwanych rezultatów dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.

10. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o powyższym fakcie prokuratora lub policję.

7) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyk

1. Zabezpieczenie substancji i ustalenie okoliczności jej znalezienia.
2. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły i wezwanie przez dyrektora policji.
3. Przekazanie policji zabezpieczonej substancji i informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.

8) Procedura postępowania w przypadku, gdy zachodzi podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie narkotyki

1. Nauczyciel, w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo zażądać:
 - aby uczeń przekazał mu substancję,
 - pokazać zawartość torby szkolnej oraz kieszeni, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie.
2. Powiadomienie dyrektora o swoich podejrzeniach.
3. Natychmiastowe wezwanie rodziców ucznia.
4. Jeżeli uczeń odmawia pokazania zawartości torby czy odzieży, dyrektor wzywa policję.
5. W przypadku, gdy uczeń dobrowolnie wyda substancję, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu, bezzwłocznie przekazuje ją policji.
6. Nauczyciel dokumentuje okoliczności zdarzenia, sporządzając notatkę, którą dostarcza pedagogowi szkolnemu.

9) Procedura postępowania w przypadku ujawnienia na terenie szkoły ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub takiego, którego zachowanie wskazuje na użycie środka odurzającego

1. Zawiadomienie wychowawcy klasy.
2. Odizolowanie ucznia od klasy, ale nie wolno zostawiać go samego.
3. W sytuacji, gdy uczeń swoim zachowaniem i stanem zdrowia stwarza zagrożenie dla siebie i innych należy zapewnić mu pomoc medyczną.
4. Telefoniczne powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji i zobligowanie ich do odebrania dziecka ze szkoły.
5. W miarę możliwości, ustalenie źródła pochodzenia alkoholu lub środków odurzających, zabezpieczenie pozostałości oraz ustalenie świadków mających związek ze zdarzeniem.
6. W przypadku niemożności skontaktowania się z rodzicami lub ze względu na zachowanie i stan zdrowia ucznia, należy zawiadomić policję.
7. Policjanci mogą dokonać badania stanu trzeźwości ucznia.
8. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami, podczas której wspólnie ustala się dalsze postępowanie wobec ucznia, zasady współpracy między rodzicami a szkołą oraz rozważa się ewentualność uzyskania pomocy specjalistycznej i określa się termin kolejnego spotkania z uczniem i jego rodzicami.
9. Przeprowadzenie rozmowy interwencyjnej z uczniem.
10. Podpisanie przez ucznia, w obecności rodziców, kontraktu, w którym zobowiązuje się do przestrzegania określonych reguł zachowania.
11. Nadzór nad wypełnianiem przez ucznia kontraktu sprawują rodzice i pedagog szkolny.
12. W przypadku odmowy współpracy rodziców i braku zmiany zachowania ucznia dyrektor pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
13. Jeżeli dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem) nie przyniosą oczekiwanych rezultatów dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.

10) Procedura postępowania dyrektora i pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o zaistniałym na terenie szkoły przestępstwie lub wykroczeniu

1. Przyjęcie do wiadomości sygnału o przestępstwie lub wykroczeniu, zapewniając dyskrecję przekazującemu tę informację. Należy sporządzić notatkę ze zdarzenia uwzględniając godzinę zgłoszenia i dowiedzieć się, jaka jest przyczyna ewentualnej zwłoki. Notatkę należy przekazać pedagogowi szkolnemu.
 2. W miarę potrzeby należy zapewnić poszkodowanemu niezbędną pomoc lekarską.
 3. Bezzwłoczne sprawdzenie wiarygodności przekazanych informacji, w tym:
 - Jeśli uczeń podaje świadków to uwiarygodnić informację w rozmowie z jak najmniejszą ilością osób,
 - Sprawdzenie czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce podczas trwania zajęć szkolnych jego uczestników,
 - Nie nagłaśniać zdarzenia.
 4. W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistniałego zdarzenia, o ile jest to możliwe i konieczne, do czasu jego wyjaśnienia zatrzymać sprawców i ofiarę izolując ich od siebie.
 5. W przypadku odnalezienia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, lub służących do jego popełnienia, należy je zabezpieczyć.
 6. Powiadomienie rodziców/ opiekunów prawnych pokrzywdzonego ucznia o zaistniałej sytuacji oraz ustalenie czy wyrażają zgodę, aby sprawę przekazać policji.
 7. W przypadku odmowy złożenia wniosku o ściganie sprawców przez policję, należy poinformować rodziców, jakie środki podejmie szkoła w stosunku do sprawców zdarzenia.
- Środki, jakie należy przedsięwziąć to:
- w ramach uprawnień statutowych szkoła stosuje w stosunku do sprawcy zdarzenia odpowiednie środki,
 - w przypadku, gdy sprawca zdarzenia sprawiał problemy już wcześniej i łamał normy zachowania społecznego, a czyn którego się dopuścił nosi cechy

postępującej demoralizacji, szkoła powinna sporządzić stosowny wniosek do sądu rodzinnego lub policji.

8. Nie należy na własną rękę wyjaśniać przebiegu zdarzenia, a zwłaszcza konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do ich pojednania.

Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

11) Procedura postępowania wobec ucznia w przypadku uchylania się od obowiązku szkolnego i wagarowania

1. Indywidualna rozmowa z uczniem w celu poznania przyczyny wagarów, ucieczki z lekcji oraz uświadomienie konsekwencji dokonywanych wyborów i podejmowanych decyzji.
2. Kontakt wychowawcy z rodzicami, udzielenie informacji o frekwencji.
3. Rozmowa wychowawcy z uczniem w obecności rodziców, w trakcie której zostaje zawarty kontrakt określający warunki poprawy frekwencji ucznia na zajęciach.
4. Wychowawca informuje rodziców o zeszycie frekwencji i konieczności zbierania podpisów nauczycieli na kolejnych lekcjach potwierdzając w ten sposób swoją obecność.
5. Kontynuacja obserwacji ucznia.
6. W przypadku wyeliminowania problemu uczeń powinien zostać nagrodzony np. pochwałą do rodziców, na forum klasy, podwyższeniem oceny z zachowania.
7. W przypadku braku poprawy wychowawca przekazuje do pedagoga:
 - Wykaz uczniów z informacją o skali problemu,
 - Podjętych przez siebie działaniach i efektach,
 - Sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
8. Rozmowa z uczniem, rodzicami i pedagogiem szkolnym.
9. Po wyczerpaniu możliwości postępowanie według Statutu Szkoły.

12) Procedura postępowania w przypadku ujawnienia ciąży uczennicy

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczennica jest w ciąży nauczyciel/wychowawca informuje o tym pedagoga szkolnego.

2. Wychowawca lub pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) i przeprowadza rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami (opiekunami). Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy (do teczek wychowawcy).
3. W przypadku potwierdzenia informacji, dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami (opiekunami prawnymi) oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę.
4. Pedagog szkolny wskazuje rodzicom możliwości skorzystania przez uczennicę i ich samych z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią.
5. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole oraz ewentualnej kontroli w czasie jej przebywania w domu.

13) Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej, samookaleczenia (usiłowania lub zamiaru samobójczego) ucznia poza terenem szkoły

1. Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia najlepiej od osób najbliższych np. rodziców.
2. Poinformowanie o zdarzeniu Dyrektora Szkoły.
3. Dokonanie szybkiej oceny dalszych zagrożeń wg klucza:
Ryzyko umiarkowane- uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi, jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób.
Ryzyko podwyższone- wystąpiły czynniki przedwypadkowe, uczeń mówi, jak to zrobi, były wcześniejsze próby.
Ryzyko ekstremalne- wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął inne działania zagrażające życiu i zdrowiu.
4. Powiadomienie wychowawcy o wynikach oceny sytuacji (ryzyka).
5. Dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący i nadzorujący szkołę.
6. Zwołanie Rady Pedagogicznej i poinformowanie nauczycieli o zaistniałej sytuacji.
7. Wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
 - pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę pomocy specjalistycznej,

- bezwzględna konsultacja dalszej strategii z PPP i lekarzem,
 - podjęcie próby zmobilizowania rodziny do udzielenia wsparcia, zapewnienia bezpieczeństwa, wzmocnienia wzajemnych więzi z poszkodowanym;
 - realizację zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się uczniem.
8. Otoczenie opieką psychologa, pedagoga szkolnego ucznia usiłującego popełnić samobójstwo.
 9. Unikanie umedialnienia problemu.
 10. Unikanie nadmiernej kontroli ucznia!
 11. Unikanie poczucia nadmiernej odpowiedzialności za zdarzenie.

14) Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej/ samookaleczenia ucznia na terenie szkoły

1. Ustalenie i potwierdzenie rodzaju zdarzenia.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy i zapewnienie bezpieczeństwa. Nie wolno zostawiać go samego.
3. Usunięcie wszystkiego, co może ułatwić realizację zamiaru.
4. Wezwanie pielęgniarki lub zaprowadzenie ucznia do gabinetu pielęgniarki.
5. Powiadomienie wychowawcy i dyrektora szkoły.
6. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu rodziców (opiekunów) ucznia.
7. Wezwanie pomocy (pogotowie, policję), jeżeli zaistnieje taka konieczność.
8. Zadbanie o dyskrecję przebiegu interwencji w/w służb.
9. Zebranie wstępnej informacji o okolicznościach zdarzenia.
10. Dokonanie szybkiej oceny dalszych zagrożeń wg klucza:
Ryzyko umiarkowane- uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi, jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób.
Ryzyko podwyższone- wystąpiły czynniki przedwypadkowe, uczeń mówi, jak to zrobi, były wcześniejsze próby.
Ryzyko ekstremalne- wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął inne działania zagrażające życiu i zdrowiu.
11. Powiadomienie wychowawcy o wynikach oceny sytuacji (ryzyka).
12. Dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący i nadzorujący szkołę.
13. Zwołanie Rady Pedagogicznej i poinformowanie nauczycieli o zaistniałej sytuacji.

14. Wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
- pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę pomocy specjalistycznej,
 - bezwzględna konsultacja dalszej strategii z PPP i lekarzem,
 - podjęcie próby zmobilizowania rodziny do udzielenia wsparcia, zapewnienia bezpieczeństwa, wzmocnienia wzajemnych więzi z poszkodowanym;
 - realizację zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się uczniem.
15. Otoczenie opieką psychologa, pedagoga szkolnego ucznia usiłującego popełnić samobójstwo.
16. Unikanie umedialnienia problemu.
17. Unikanie nadmiernej kontroli ucznia!
18. Unikanie poczucia nadmiernej odpowiedzialności za zdarzenie.

15) Procedura postępowania w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa

1. Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia i przekazanie ich dyrektorowi szkoły.
2. Zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły.
3. Poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na Radzie Pedagogicznej.
4. Poinformowanie uczniów na forum klasy przez wychowawcę.
5. Umożliwienie uczniom uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.
6. Udzielanie wsparcia uczniom.
7. Unikanie umedialnienia problemu.
8. Unikanie poczucia nadmiernej odpowiedzialności za zdarzenie.

16) Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub znalezienia przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może stanowić zagrożenie

1. Niezwłoczne powiadomienie o zagrożeniu dyrektora szkoły, informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom ze względu na

bezpieczeństwo (w celu uniknięcia paniki i wszelkich komplikacji związanych z prowadzeniem ewakuacji uczniów. Ewakuacja odbywa się według planu ewakuacyjnego budynku).

2. Powiadomienie policji i podanie następujących informacji:
 - rodzaj zagrożenia,
 - źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot);
 - treść rozmowy z osobą informującą, nr telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu, dokładny czas jej przyjęcia;
 - dokładne dane osoby zgłaszającej;
 - opis miejsca i wygląd ujawnionego niewiadomego pochodzenia przedmiotu.
3. Do czasu przybycia policji akcją ewakuacyjną kieruje administrator obiektu, terenu lub osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.
4. Po przybyciu policji należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów, ponieważ policja przejmuje kierowanie akcją.
5. Przy braku lokalizacji ładunku- dokładne sprawdzenie pomieszczeń przez osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
6. Podejrzanych przedmiotów nie należy pod żadnym pozorem dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo;
7. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój;
8. Identyfikacją i rozpoznaniem zlokalizowanego przedmiotu oraz jego neutralizacją zajmują się wyspecjalizowane jednostki.

17) Procedura postępowania w ujawnienie przypadku cyberprzemocy

Procedura interwencyjna powinna obejmować:

- udzielenie wsparcia ofierze przemocy;
- zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia;
- wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.

Ustalenie okoliczności zdarzenia

1. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, przekazuje on informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Dyrektor wspólnie z pedagogiem szkolnym i wychowawcą dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie.
3. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.

Zabezpieczenie dowodów

1. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
2. Na etapie zabezpieczania dowodów cyberprzemocy, jak również identyfikacji sprawcy warto korzystać z pomocy osoby kompetentnej.

Działania wobec sprawcy przemocy

W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć dalsze działania:

1. Rozmowa z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu:
 - ustalenie okoliczności zajścia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i poszukanie rozwiązania sytuacji konfliktowej;
 - omówienie z uczniem skutków jego postępowania i poinformowanie o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane;
 - zobowiązanie sprawcy do zaprzestania swojego działania i usunięcia z Sieci szkodliwych materiałów;
 - określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy;

Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy.

Nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy.

2. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka:
 - rodzice sprawcy powinni zostać poinformowani o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych;
 - warto wspólnie z rodzicami opracować projekt kontraktu dla dziecka, określającego zobowiązania ucznia, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz

konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań i terminy realizacji zadań zawartych w umowie.

3. Objęcie sprawcy opieką psychologiczno-pedagogiczną:

- pomoc uczniowi w zrozumieniu konsekwencji swojego zachowania, zmianie postawy i postępowania ucznia, w tym sposobu korzystania z technologii.
- jeśli szkoła posiada odpowiednie warunki, pomoc psychologiczna może być udzielona sprawcy na terenie szkoły;
- w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skierowanie do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Wsparcie psychiczne

Podczas rozmowy z uczniem–ofiara cyberprzemocy:

- Zapewnij go, że dobrze zrobił, mówiąc ci o tym, co się stało.
- Powiedz, że widzisz i rozumiesz, że jest mu trudno ujawnić to, co go spotkało.
- Powiedz mu, że nikt nie ma prawa tak się zachowywać wobec niego.
- Zapewnij go, że szkoła nie toleruje żadnej formy przemocy i że postarasz się mu pomóc, uruchamiając odpowiednie procedury interwencyjne.
- Bądź uważny na pozawerbalne przejawy uczuć dziecka -zażenowanie, skrępowanie, wstyd, lęk, przerażenie, smutek, poczucie winy.

2. Porada

Poradź uczniowi, aby:

- Nie utrzymywał kontaktu ze sprawcą, nie odpowiadał na maile, telefony, itp.
- Nie kasował dowodów: e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów i przedstawił je tobie lub innej osobie dorosłej.
- Zastanowił się nad zmianą swoich danych kontaktowych w komunikatorach, zmianą adresu e-mail, numeru telefonu komórkowego, itp.
- Jeśli korzysta z komunikatora, to ustawił go tak, żeby nikt spoza listy kontaktów nie mógł się z nim kontaktować.

3. Monitoring

- Po zakończeniu interwencji warto monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
- Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi

pedagog lub wychowawca przedstawiają kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także, jeśli to wskazane, proponują rodzicom i dziecku pomoc specjalisty.

Ochrona świadków zgłaszających zdarzenie

1. Ważne jest, by w wyniku interwencji nie narazić ich na zemstę i groźby ze strony sprawcy.
2. Postępowanie interwencyjne wymaga od wyjaśniającego sprawę dyskrecji i poufnego postępowania.
3. Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą, jako metoda wyjaśniania sprawy, czy ostentacyjne wywoływanie go z lekcji celem złożenia zeznań, ze względu na bezpieczeństwo i nie narażanie go na odwet ze strony agresora.

Jak zachować się wobec świadka zgłaszającego cyberprzemoc:

1. Powiedz, że dobrze zrobił, zgłaszając fakt przemocy.
2. Powiedz, że wymagało to od niego wiele odwagi.
3. Zapewnij o swojej dyskrecji.
4. Nie ujawniaj jego danych, jeśli nie jest to konieczne (np. gdy sprawa została zgłoszona na policję).
5. Pod żadnym pozorem nie konfrontuj go ze sprawcą.
6. Zadbaj o jego bezpieczeństwo, nie upubliczniając jego udziału w sprawie.

Sporządzenie dokumentacji z zajścia

1. Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
2. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy) powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
3. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis, itp.).

Powiadomienie sądu rodzinnego i policji

Wiele przypadków cyberprzemocy nie wymaga powiadomienia sądu czy policji i powinno być rozwiązywane przy użyciu dostępnych szkole środków wychowawczych.

Istnieją jednak sytuacje, gdy konieczne staje się zgłoszenie sprawy odpowiednim służbom.

1. Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji odpowiednie służby.

2. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków.

3. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa, dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty policji.

Poważne przypadki cyberprzemocy, przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści, itp.) powinny bezwzględnie zostać zgłoszone na policję. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.